

**LIBRIS**

**Cristian Ciocaniu**  
(coordonator)

We know  
books

**Viorica Avram • Dorica Boltașu Nicolae • Mioara Colțea**

# **LIMBA ȘI LITERATURA 5 ROMÂNĂ**

**ghid de pregătire pentru clasa a XI-a**



**NICULESCU**

|                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Argument</b>                                                 | 5   |
| <b>Originea și evoluția limbii române</b>                       | 9   |
| <b>Latinitate și dacism – studiu de caz</b>                     | 15  |
| <b>Dimensiunea religioasă a existenței – studiu de caz</b>      | 28  |
| <b>Formarea conștiinței istorice – studiu de caz</b>            | 43  |
| Umanismul                                                       | 44  |
| Repere umaniste în textele cronicărești                         | 49  |
| Dimitrie Cantemir – <i>Homo universalis</i>                     | 53  |
| Dinspre istoriografie spre literatură                           | 57  |
| Istoria în textele cronicarilor munteni                         | 75  |
| <b>Iluminismul</b>                                              | 79  |
| Țiganiada de Ion Budai-Deleanu                                  | 84  |
| <b>Rolul literaturii în perioada pașoptistă – studiu de caz</b> | 88  |
| <b>Dacia literară. Specificul național al literaturii</b>       | 100 |
| <b>Miorița. Folclorul ca resursă originală</b>                  | 107 |
| <b>Revalorificarea motivului mioritic</b>                       |     |
| Tânguire de mior de Mircea Nedelciu                             | 115 |
| <b>Nuvela romantică</b>                                         | 124 |
| Alexandru Lăpușneanu de Costache Negruzzi                       | 124 |
| <b>Romantismul</b>                                              | 143 |
| <b>Mihai Eminescu</b>                                           | 155 |
| Meditația pe tema condiției umane. Scrisoarea I                 | 159 |
| <b>Junimea. Titu Maiorescu</b>                                  | 172 |

|                                                                          |     |
|--------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Prelungiri ale clasicismului și romantismului</b> .....               | 182 |
| George Coșbuc – Nu te-ai priceput .....                                  | 183 |
| <b>Simbolismul</b> .....                                                 | 189 |
| Simbolismul european .....                                               | 189 |
| Simbolismul românesc .....                                               | 200 |
| <b>Romanul</b> .....                                                     | 205 |
| Romanul obiectiv, de analiză psihologică .....                           | 205 |
| Pădurea spânzuraților de Liviu Rebreanu .....                            | 205 |
| Romanul experienței .....                                                | 225 |
| Maitreyi de Mircea Eliade .....                                          | 225 |
| Realismul .....                                                          | 237 |
| Romanul realist-balzacian .....                                          | 238 |
| Enigma Otiliei de George Călinescu .....                                 | 238 |
| <b>Modele epice în romanul românesc interbelic – studiu de caz</b> ..... | 265 |
| <b>Studiu de caz – Generalități</b> .....                                | 278 |
| <b>Bibliografie critică generală</b> .....                               | 281 |



## Fişă de lucru pentru grupa I

### Sustinerea originii romane a poporului român

#### I. Perioada veche

- a. „Limba moldovenilor și a celorlalți români a fost odinioară cea romană, dat fiind că sunt urmași ai romanilor, în epoca noastră vorbirea noastră se deosebește foarte mult de aceea, cu toate că multe cuvinte ale moldovenilor pot fi înțelese de alți latini.”

(traducere din limba latină, Nicolaus Olahus [1493-1568],  
Hungaria [1536])

- b. „Rumânii, câți să află lăcuitori în Țara Ungurească și la Ardeal și la Maramoroșu, de la un loc sântu cu moldovenii și toți de la Râm se trag.  
...de la râmieni, ce le zicem latini, pâine, ei zic panis, găină... ei zic galina, muierea... mulier [...] și altele multe din limba latină, că de n-am socoti pre amănuntul, toate le-am înțelege.”

(Grigore Ureche [1590-1647], Letopisețul Țării Moldovei)

- c. „...iar noi, rumânii, suntem adevărați romani și aleși romani în credință și în bărbăție, den carii Ulpie Traian i-au așezat aici în urma lui Decheval, după ce tot l-au supus și l-au pierdut; și apoi și alalt tot șireagul împăraților așa l-au ținut și l-au lăsat așezați aici și dintr-acelora rămășiță să trag până astăzi rumânii aceștea...”

(Constantin Cantacuzino [1640-1716], Istoria Țării Românești)

- d. „Precum dar s-au arătat neamul acestor țări aședzate pe aceste locuri de râmieni, așa și grainul totu de la râmieni izvorât... Că unde dzice lătinește: Deus, noi dzicem Dzău sau Dumnădzău, meus, al mieu, așșderea, unde telum, ei, ceriul, homo, omul, frons, fruntea, anghelus, îngerul”.

(Miron Costin [1633-1691], De neamul moldovenilor)

- e. „Iară a romano-moldo-vlahilor niam, de vom vre să credem adeverinții, care în hronice mărturisește, de-i vom căuta ce mai de pre urmă vârstă, (de când adecă Traian împăratul din Roma, împărăția sa cetăților, alegând cetățeni romani, în Dachiiia i-au trecut), îl vom afla de pe la anul tocmirii firii omenesti 107, să fie început. Dei vom cerca ce de pre mijloc vârstă, o vom găsi de odată cu Romulus, Roma, și cu numele roman, adecă cu șapte sute cincizăci și trii de ani mai denainte,

decât a să naște Domnu Hs. De-i vom iscodi ce d-început naștere, precum de la răzșipa Troadiei, și de la înstreinarea lui Eneas la Lațium, adecă în țara lătinească, a vechilor semne și scrisori mărturisesc...[...] Într-acesta chip dară, pre romano-moldo-vlahii noștri, Roma maica, din lăuntrurile sale născându-i i-au aplecat și i-au crescut; Traian părintele, cu obiceiul și armele romanesti învățându-i, a Dachii adevărați moștenitori i-au pus și cu curat sângele fiilor săi, pre Dachia, care mai denainte varvară iera, au evghenisit-o."

(Dimitrie Cantemir [1673-1723], *Hronicul vechimei a româno-moldo-vlahilor*)

#### Cerințe:

1. Identifică punctele comune ale afirmațiilor acestor cărturari, iar apoi pe cele care îi diferențiază.
2. Precizează elementele cu care ești de acord și pe cele cu care nu ești de acord în aceste afirmații.

## II. Perioada premodernă și modernă

„Din partea coloniei, carea au remas în Dachia Veche... s-au prăsit apoi toți românii câți sânt de-a stânga Dunărei, cum cură în Marea Neagră; iară din partea coloniei carea s-au trecut Dunărea și s-au așezat în Dachia cea Noao, așșderea și din romanii pre carii i-au adus Marele Constantin din Trachia, Machidonia și Thessalia, s-au prăsit românii cei ce sânt de-a dreapta Dunărei, carii s-au numit după aceaia, amu vlahi, amu cotzo, sau cuzo-vlahi, iară mai pre urmă țințari, tocma cum s-au numit și cei ce au remas de-a stânga Dunărei, întâiu români, apoi abotriți, după aceaia comani și paținachite, mai pre urmă munteni, moldoveni, mărgineni, mocani, frățuți; ci ori cum s-au numit, sau se numesc și acum, tot de o viță și porodiță sânt, adecă romani de sânge, precum firea și vârtutea îi mărturisește. [...]”

(Gheorghe Șincai [1754-1816], *Hronica românilor și a mai multor neamuri*)

#### Cerințe:

1. Care este opinia lui Gheorghe Șincai privitoare la originea românilor?
2. Caută în istoriile literare, oferite ca sursă bibliografică, sau pe internet, pe site-uri creditabile, care este originea acestor denumiri date românilor.



**Susținerea originii romane a poporului român în perioada pașoptistă**

**Vasile Alecsandri** (1821 – 1890) – Cel mai de seamă reprezentant al literaturii pașoptiste, deschizător de drumuri în poezie (este considerat cel mai mare poet român de dinainte de Eminescu), proză și teatru (important precursor al lui I.L. Caragiale, dar și unul din creatorii dramei romantice românești). A desfășurat o activitate literară extrem de bogată și de diversă, care acoperă aproape o jumătate de secol. Opera sa cuprinde: poezie (*Doine, Lăcrimioare, Legende, Pasteluri, Ostașii noștri*), comedii (*Iașii în carnaval, ciclul Chirițelor*), feeria (*Sânziana și Pepelea*), nuvele romantice (*Buchetiera de la Florența*), nuvele realiste (*Istoria unui galbân*), memorialistică (*Vasile Porojan*), însemnări de călătorie (*O primblare în munți, Călătorie în Africa*).

Alecsandri ilustrează perfect tipul poetului-cetățean: el a participat nemijlocit la marile evenimente istorice din secolul al XIX-lea, care au dus la cristalizarea României moderne și care își găsesc ecoul în creația lui literară (*Deșteptarea României – Revoluția de la 1848; Hora Unirii – Unirea Principatelor*). Partea cea mai valoroasă a creației sale poetice o constituie *Pastelurile*. Pentru *Cântecul gînteii latine* este premiat la concursul panoramic de la Montpellier (Franța, 1878).

**A. Citește cu atenție textul următor:**

„Latina gîntă e regină  
Între-ale lumii ginte mari;  
Ea poartă-n frunte-o stea divină  
Lucind prin timpii seculari.  
Menirea ei tot înainte  
Măreț îndreaptă pașii săi.  
Ea merge-n capul altor ginte  
Vărsând lumină-n urma ei.  
Latina gîntă e vergină,  
Cu farmec dulce, răpitor;  
Străinu-n cale-i se înclină  
Și pe genunchi cade cu dor.  
Frumoasă, vie, zâmbitoare,  
Sub cer senin, în aer cald,  
Ea se mirează-n splendid soare,

Se scaldă-n mare de smarald.

Latina gîntă are parte

De-ale pămîntului comori

Și mult voios ea le împarte

Cu celelalte-a ei surori.

Dar e teribilă-n mînie

Cînd brațul ei liberator

Lovește-n cruda tiranie

Și luptă pentru-al său onor.

În ziua cea de judecată,

Cînd față-n cer cu Domnul sfînt

Latina gîntă-a fi-ntrebată

Ce a făcut pe-acest pămînt?

Ea va răspunde sus și tare:

«O! Doamne,-n lume cât am stat,

În ochii săi plini de-admirare

Pe tine te-am reprezentat!»”

(Vasile Alecsandri, Cîntecul gîntei latine)

## B. Rezolvă următoarele cerințe:

1. Poezia lui Alecsandri este o odă adresată ideii de latinitate. Identifică în text figurile de stil prin care se realizează imaginea „gîntei latine” și comentează semnificațiile lor.
2. Ținînd cont de faptul că Vasile Alecsandri este participant la Revoluția de la 1848, consideri că există o legătură între exaltarea imaginii de învingător a spiritului latin și climatul politic și cultural al momentului?
3. Extrage din text cuvinte / sintagme / structuri verbale care simbolizează războiul și victoria.
4. Comentează ideea lui Alecsandri conform căreia poporul român devine, grație laturii sale romanice, parte integrantă a celei mai apreciate familii din lumea europeană, și anume cea latină.
5. Comentează ultimele opt versuri ale poeziei, subliniind relația dintre mijloacele artistice și ideea poetică.
6. Consideri că cele două dimensiuni ale spiritualității românești sunt:
  - antagonice;
  - complementare;
  - independente, una în raport cu cealaltă.
 Argumentează-ți răspunsul.



## Fișă de lucru pentru grupa III

### Sustinerea originii dacice a poporului român în perioada modernă

**Bogdan Petriceicu Hasdeu** (n. 26 februarie 1838, Cristinești, Hotin, actualmente în Ucraina – d. 25 august 1907, Câmpina) a fost un scriitor și filolog român din familia Hâjdău, pionier în diferite ramuri ale filologiei și istoriei românești. Academician, enciclopedist, jurist, lingvist, folclorist, publicist, istoric și om politic, Hasdeu a fost una dintre cele mai mari personalități ale culturii române din toate timpurile. În 1877, a fost ales membru al Academiei Române ca un omagiu al întregii sale opere de până atunci, dar și ca recunoaștere a spiritului său enciclopedist. Din 1878, a fost profesor de filologie comparată la Universitatea din București. A tipărit o parte din lecțiile sale pline de originalitate și de cunoștințe vaste despre literaturile străine și limba română. Dintre lucrările istorice se disting: *Ioan Vodă cel Cumplit* (1865), monumentală *Arhivă istorică a României* și *Istoria critică*, iar dintre lucrările filologice cele mai însemnate sunt: *Cuvente den bătrâni* și amplul dicționar *Etymologicum Magnum Romaniae*, rămas neterminat. Printre cele mai cunoscute opere beletristice se află drama istorică *Răzvan și Vidra*.

#### I.

##### A. Citește cu atenție textul următor:

„Răspunsul meu pentru astă dată va fi scurt.

Voi să dovedesc că naționalitatea noastră s-a format din câteva elemente, din cari niciunul n-a fost predominant. Voi să dovedesc că firea acestor elemente și chipul contopirii în un singur ce au făcut ca noi să fim o viță neatârnată, o compozițiune chimică, fie-mi iertat cuvântul, ale cărei însușiri de acum sunt de istov deosebite de însușirile fieșcărei părți constitutive din cele ce s-au fost dintr-nceput în ea.”

(B.P. Hasdeu, *Perit-au dacii?*)

##### B. Rezolvă următoarele cerințe:

a. În ce fel reușește Hasdeu să atragă atenția asupra componentei dacice în etnogeneza poporului român?

b. Ce alte probleme pune în discuție autorul? (citește articolul integral)



## A. Citește cu atenție textul următor:

„Ăsta-i raiul Daciei veche-a zeilor împărăție;  
 Într-un loc e zi eternă – sara-n altu-n vecinicie,  
 Iar în altul, zori eterne cu-aer răcoros de mai;  
 Sufletele mari viteze ale-eroilor Daciei  
 După moarte vin în șiruri luminoase ce învie –  
 Vin prin poarta răsăririi care-i poarta de la rai”.

(Mihai Eminescu, Memento mori)

## B. Rezolvă următoarele cerințe:

- a. Identifică elementele mirabile care individualizează ținutul Daciei.
- b. În afară de acest poem, tema dacică se regăsește și în alte poeme eminesciene (Sarmis, Gemenii, Odin și poetul). Citește-le și constată ce reprezintă Dacia în poezia lui Eminescu. Construiește-ți o argumentare, pornind de la următoarea afirmație a Ioanei Em. Petrescu: „Substituindu-se mitului clasic al Romei, mitul Daciei se asociază, treptat, cu un alt mit fundamental romantic – cel al paradisului pierdut...”

## Fișă de lucru pentru grupa IV

## Susținerea originii dacice a poporului român

## Perioada interbelică (tracomania)

**Mircea Vulcănescu** (1904-1952) – filozof, sociolog, economist și profesor de etică. Ca intelectual, s-a format la școala lui Dimitrie Gusti și la cea a lui Nae Ionescu, fiind un reprezentant de seamă al generației interbelice cunoscute sub numele de „criterioniști” sau „generația 27” din care făceau parte, printre alții: Mircea Eliade, Emil Cioran, Constantin Noica, Eugen Ionescu, Dan Botta, Paul Sterian ș.a. Posesor al unei culturi filosofice vaste ce înglobează antichitatea, epoca medievală, modernă și contemporană, se axează pe definirea „omului românesc” și a „dimensiunii românești a existenței”. Printre cele mai importante scrieri ale sale se numără: *Teoria și sociologia vieții economice. Prolegomene la studiul morfologiei economice a unui sat* (1932), *În ceasul al 11-lea* (1932), *Cele două Româanii* (1932), *Gospodăria țărănească și cooperăția* (1933), *Războiul pentru înțelegerea neamului* (1938), *Înfățișarea socială a două județe* (1938), *Dimensiunea românească a existenței* (1943). Destinul său a fost marcat de experiența tragică a încarcerării din rațiuni politice, odată cu instaurarea totalitarismului comunist, fiind condamnat, împreună cu alți intelectuali, în 1946, la o detenție de 8 ani. Sfârșitul său, în detenție, survine ca o opțiune personală din dorința de a salva un tânăr, coleg de celulă. Acest gest trădează înălțimea morală care i-a caracterizat întreg parcursul existențial.

## A. Citește cu atenție textul următor:

„Ispita tragică [...] nu este pentru sufletul românesc o ispită extrospectivă. Ea nu implică orientarea sufletului românesc după un model extern, care să exercite asupra lui influențe din afară, cum e lumea franceză ori cum e lumea slavă.

Ajungi la traci după ce elimini din tine tot ceea ce reușești să identifici că datorești altora. [...]

Ispită lăuntrică, ispită reziduală. [...]

Dacă cultura unui om este, cum zice Valéry, ceea ce îi rămâne după ce a uitat totul, noi am aparține lumii trace atunci când nu ne-am mai sili să fim în nici un alt fel decât cum suntem.

Fantoma după care alergăm, căutând sufletul trac, se vedește iluzorie numai când încercăm s-o prindem din afară.



Să ne oprim și să ne cufundăm în noi înșine.

Să ne lăsăm ispitiți nu de ceea ce năzuim să fim, ci de ceea ce suntem.

Ajunge să facem acest pas, pentru ca de îndată ispita reziduală pe care ajungem să o recunoaștem abia în barză, varză, viezure și mazăre, transmise nouă fără să ne dăm seama cum, se prefăce într-un factor care transfigurează totul. Nu trebuie să te așezi lângă Columna lui Traian ca să îți dovedești dacismul, pentru că conciful femeilor din Hunedoara nu s-a schimbat până astăzi, ori pentru că printre ostașii lui Decebal recunoști cușmele țăranilor din Țara Oașului, despre rostul cărora se întreabă mulți istorici care nu au fost niciodată prin țara aceasta. [...]

Ca și la traci, două inimi se zbat în pieptul oricărui român. Una ține de chemarea pământului – de legătura omului cu cele de aici, de legătura lui cu-ai lui, cu bătătura, cu câmpul, cu vitele. [...]

Străinătatea nu se lipește de el, se asimilează, se desface, își face alteritatea și se prefăce – vorba poetului – în apă și-n pământ. Așa se poate spune că nu Roma a cucerit aici pământul, ci pământul a cucerit Roma.

Alta e chemarea codrului, chemarea singurătății, a vitejiei, a haiduciei. Chemarea culmilor aspre și reci, chemarea apelor și a stelelor ce se oglindesc în apă. Orizontul ei e spațiul fără sfârșit, spațiul ordonat în care zările se înfrățesc și se țin unele pe altele de mâini, ca și stelele cerului. Timpul ei este veșnicia.

Pentru această vedenie, lumea, viața, nu sunt decât un mărșălaș alai, o vastă procesiune stelară, o neîncetată trecere.”

(Mircea Vulcănescu, din vol. *Dimensiunea românească a existenței*)

## B. Rezolvă următoarele cerințe:

1. Prezintă, folosind informațiile din manual și pe cele de la disciplina istorie, aspectele principale ale vieții dacilor.
2. Enumeră și alte cuvinte moștenite din limba dacilor.
3. Comentează afirmația lui Valéry citată de Mircea Vulcănescu în textul de mai sus.
4. Chestiunea „generației '27”, dezbătută în epocă, înseamnă, pentru Mircea Vulcănescu, o „adevărată misiune”, o „misiune nouă”, și anume aceea de „a încheia laolaltă sufletul românesc”. De ce crezi că acesta optează pentru substratul dacic al spiritualității românești?
5. Definește conceptul de „ispită dacică” pornind de la textul de mai sus. Justifică preferința pentru termenul „ispită”.
6. De ce crezi că această coordonată spirituală este numită „reziduală”?
7. Consideri că identitatea ta ascunde, în stare latentă, această „ispită dacică”?

I. A. Se dau textele:

- a. „Să spunem un cuvânt despre ceea ce s-ar putea numi dimensiunea mitică a istoriei dacilor. Este semnificativ că singurul popor care a reușit să-i învingă definitiv pe daci, care le-a ocupat și colonizat țara și le-a impus limba a fost poporul roman; un popor al cărui mit genealogic s-a constituit în jurul lui Romulus și Remus, copiii Zeului-Lup Marte, alăptați și crescuți de lupoaița de pe Capitoliu. Rezultatul acestei cuceriri și al acestei asimilări a fost nașterea poporului român. În perspectiva mitologică a istoriei, s-ar putea spune că acest popor s-a născut «sub semnul Lupului», adică predestinat războaielor, invaziilor și emigrărilor.”

(Mircea Eliade, *De la Zalmoxis la Genghis-Han*)

- b. „În privința «tracomaniei» (termenul a fost introdus de Șerban Cioculescu în 1941), există o axă ideologică începând cu B.P. Hasdeu (*Perit-au dacii?*, 1860) și trecând prin Grigore Tocilescu (*Dacia înainte de romani*, 1877), Nicolae Densusianu (*Dacia preistorică*, 1913) și Vasile Pârvan (*Getica. O protoistorie a Daciei*, 1924-1926) etc. – opere menite să-i prezinte pe stămoșii (aproape mitici) geto-daci ca fiind fără pereche, cu regii lor invincibili și zeii lor magnifici. Mă grăbesc să spun că Mircea Eliade nu a căzut în această capcană și, de regulă, s-a delimitat de excese. În această privință, el nu a făcut compromisuri ideologice. Dimpotrivă, cred că studiile sale *Zalmoxis* (datat 1944, 1969) și *Dacii și lupii* (1959) sunt cercetări exemplare de istorie a religiilor și a mentalităților.”

(Andrei Oișteanu, *Archaeus*)

B. Rezolvă următoarele cerințe:

1. Care este opinia lui Mircea Eliade privitoare la formarea poporului român, exprimată mai sus?
2. Explică de ce Andrei Oișteanu consideră că poziția lui Mircea Eliade este mai echilibrată decât a celorlați autori amintiți.
3. Citește în întregime una dintre lucrările indicate mai sus și prezintă poziția autorului privitoare la problema enunțată.

II.

A. Se dă textul:

„...românii și dacii nu erau ușor de împăcat. Care dintre ei avea totuși întâietatea? În acest fel de joc, cinci tipuri de răspuns erau posibile. Primul dintre ele (dominant cândva): românii sunt romani, nu mai convingea pe nimeni. Al doilea:



LEONARDO

românii sunt daco-romani, dar mai mult romani decât daci. Al treilea: românii sunt în aceeași măsură daci și romani. Al patrulea: românii sunt daco-romani, însă mai mult daci decât romani. Și, în sfârșit, al cincilea: românii sunt daci! Toate soluțiile și-au avut adepții lor (și discuția nu e încheiată fiindcă nici nu are cum să fie). Se află aici un indicator ideologic interesant. Românii înclinați spre Occident îi preferă pe romani. Naționaliștii se simt atrași de daci.”

(Lucian Boia, România, țară de frontieră a Europei)

### B. Rezolvă următoarele cerințe:

1. Arată cum se grupează principalele personalități ale căror opinii au fost consemnate în acest capitol, în funcție de clasificarea propusă de Lucian Boia.
2. Demonstrați adevărul sau neadevărul afirmației din final a autorului (ultimele două enunțuri).

## III.

### A. Se dă textul:

„Punctul de pornire al oricărui delir sistematic despre un trecut încărcat de glorie este, desigur, o enormă frustrare... Cine încearcă să substituie mitologii exaltante unei evaluări critice cumpănite a trecutului le induce românilor o falsă conștiință națională și istorică. Îndărătul misticelor revelații asupra trecutului se ascunde invariabil refuzul agresiv al democrației și al libertății. Cine le propune românilor statutul de victimă perpetuu ignorată, chiar persecutată, a istoriei, cine le cultivă bovarismul și autocompasivitatea îi îndeamnă de fapt să se creadă nu egalii, ci superiorii ignorați ai tuturor celorlalte neamuri și să presupună că, de vreme ce în trecut ei i-au învățat pe toți – totul, nu mai au acum de învățat nimic. Nu mă îndoiesc că Burebista a fost cel dintâi și cel mai mare rege al Traciei... dar nu cred că atâta e de-ajuns nici măcar pentru a-mi înțelege trecutul, cu atât mai puțin pentru a-mi hotărî viitorul.”

(Zoe Petre, Burebista, contemporanul nostru)

### B. Rezolvă următoarele cerințe:

1. La ce se referă autoarea când vorbește despre „statutul de victimă perpetuu ignorată” a românilor și „falsa conștiință națională și istorică”? Exemplifică.
2. Exprimă-ți opinia despre felul în care trebuie să se contureze miturile unei națiuni în relație pro sau contra cu opinia autoarei.
3. Construiește un text argumentativ care să aibă în vedere concepția ta privitoare la originea poporului român.

**Bibliografie critică selectivă:**

- Blaga, Lucian, art. *Revolta fondului nostru nelatin; la o nouă lectură*, din vol. *Glose Blagiene*, vol. I, Editura Ardealul, Tg. Mureș, 2003
- Boia, Lucian, *România, țară de frontieră a Europei*, ediția a doua revăzută și adăugită, Editura Humanitas, București, 2005
- Boia, Lucian, *Istorie și mit în conștiința românească*, Editura Humanitas, București, 2002
- Eliade, Mircea, *De la Zalmoxis la Genghis-Han*, Editura Humanitas, București, 1995
- Giurescu, Constantin C.; Giurescu, Dinu C., *Istoria românilor din cele mai vechi timpuri și până astăzi*, Editura Albatros, București, 1975
- Hasdeu, B.P., *Perit-au dacii?*, Editura Albatros, București, 1973
- Mehedinți, Simion, *Vechimea poporului român și legătura cu elementele alogene*, București, 1924
- Petre, Zoe, *Burebista, contemporanul nostrum*, în revista „Observator Cultural”, august 2001
- Vulcănescu, Mircea, *Dimensiunea românească a existenței*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1991